

На основу члана 17. став 2. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ бр. 76/05 и 100/07-аутентично тумачење) и члана 58. в Статута Универзитета у Београду- Факултета политичких наука, Наставно-научно веће је на 20. седници, одржаној 25. јуна 2008. године донело:

ПРАВИЛНИК О ОБЕЗБЕЂЕЊУ И УНАПРЕЂЕЊУ КВАЛИТЕТА РАДА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ- ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

I Опште одредбе

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се начин, поступак и области оцењивања квалитета на Универзитету у Београду- Факултету политичких наука (у даљем тексту: Факултет).

II Сврха и основ оцене квалитета

Члан 2.

Сврха оцењивања квалитета је унапређивање квалитета академског, професионалног и стручног рада Факултета.

Члан 3.

Исход оцењивања квалитета је Извештај о оцени квалитета који Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета подноси Наставно-научном већу на усвајање.

На основу извештаја о оцени квалитета Наставно-научно веће, декан и други органи Факултета спроводе усвојене корективне мере.

Оцена квалитета се спроводи у свим релевантним аспектима рада Факултета.

Члан 4.

Основ за оцену квалитета су интерни стандарди који су утврђени на основу стандарда Националног савета за високо образовање Републике Србије (национални стандарди).

IV Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета

Члан 5.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета (у даљем тексту: Комисија) има 7 (седам) чланова из реда наставника, сарадника, студената и ненаставног особља Факултета.

Комисују именује Наставно-научно веће Факултета и то:

- из реда наставника и сарадника Факултета на предлог Одељења Факултета- по један представник сваког Одељења Факултета;
- из реда студената, на предлог Студентског парламента Факултета- 1 представник;
- из реда ненаставног особља, на предлог запослених у Стручној служби Факултета-1 представник;
- продекан за квалитет, самовредновање и научноистраживачку делатност као председник Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета.

Чланови Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета именују се на три (3) године, изузев представника Студентског парламента.

Представник Студентског парламента у Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета именује се на једну (1) годину.

Члан 6.

Утврђује се надлежност Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета:

- доноси предлог Правилника о обезбеђењу и унапређењу квалитета рада Универзитета у Београду- Факултета политичких наука и доставља га Наставно-научном већу Факултета на усвајање;

- доноси Пословник о свом раду;

- континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета;

- обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета као и достизање жељених стандарда квалитета;

- обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и самовредновања Факултета по стандарима утврђеним у Правилнику о самовредновању и оцењивању квалитета високошколских установа, обрађује податке и чини их доступне јавности, те предлаже Наставно-научном већу и декану Факултета подузимање одговарајућих мера ради подизања нивоа квалитета рада Факултета;

- у периодична самовредновања обавезно укључује резултате анкетаирања студената;

- прикупља информације о квалитету рада Факултета од свих корисника;

- најмање једном годишње подноси извештај о свом раду Наставно-научном већу Факултета;

- најмање једном у три године врши самовредновање Факултета

-обавља и друге послове из своје надлежности.

V Извештај о оцени квалитета

Члан 7.

Извештај о оцени квалитета утврђује Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета Факултета, а усваја га Наставно-научно веће Факултета.

Извештај о оцени квалитета Факултета садржи:

- основне податке о Факултету;
- стандарде и поступке обезбеђења квалитета;
- систем обезбеђења квалитета;
- оцену квалитета студијског програма;
- оцену квалитета наставног процеса;
- оцену квалитета научноистраживачког и стручног рада;
- оцену квалитета наставника и сарадника;
- оцену квалитета студената;
- оцена квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса;
- оцена квалитета управљања Факултета и оцена квалитета ненаставне подршке;
- оцена квалитета простора и опреме;
- оцену квалитета финансирања;
- улогу студената у самовредновању и оцени квалитета;
- општу оцену испуњености стандарда са предлогом корективних мера.

VI Улога наставног, ненаставног особља и студената у самовредновању и оцени квалитета

Члан 8.

Наставно, ненаставно особље и студенти Факултета политичких наука активно учествују у процесу оцене квалитета Факултета.

VII Стандарди за оцењивање квалитета (интерни стандарди)

**Стандард за обезбеђење квалитета студијских програма:
национални стандард број 4.**

Члан 9.

Факултет обезбеђује квалитет студијских програма кроз праћење и проверу циљева студијског програма, структуре, радног оптерећења студената, савремености наставног плана и прикупљањем повратних информација о квалитету студијских програма од студената и послодаваца.

Члан 10.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, најмање једном у три године:

упоређује усклађеност циља акредитованог студијског програма са основним задацима Факултета;

- утврђује структуру и садржај студијског програма у погледу односа ЕСПБ академско-општеобразовних, теоријско-методолошких, научно-стручних, стручно-апликативних наставних предмета
 - на академским студијским програмима првог степена однос ЕСПБ:
академско-општеобразовни.....15%;
теоријско- методолошки.....20%;
научно-стручни.....35%
стручно-апликативни.....30%.
 - на струковним студијским програмима првог степена однос ЕСПБ:
академско-општеобразовни.....15%;
стручни.....40%;
стручно-апликативни.....45%.
- утврђује радно оптерећење студената на студијском програму и то:
 - по години студија најмање 60 ЕСПБ;
 - број ЕСПБ наставног предмета одговара оптерећењу студента у погледу часова наставе, вежби, литературе и др. (водећи рачуна да 1 ЕСПБ вреди 30 часова укупног рада студента)
- утврђује исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије у складу са стандардом број 4. за акредитацију високошколских установа, стандардом број 4. стандарда за акредитацију студијских програма првог и другог нивоа високог образовања, стандардом бр. 4. стандарда за акредитацију студијских програма докторских студија „Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма“ („Сл. гласник РС“ бр. 106/06.)
- утврђује могућности даљег школовања студената који су завршили студијске програме који се изводе на Факултету, односно проходност према вишим нивоима студија;
- утврђује могућност запошљавања (на основу података добијених од Националне службе запошљавања Републике Србије и на друге начине) студената који су завршили студијски програм који се изводи на Факултету;
- вреднује студијске програме са аспекта компетентности студената који се изводе на Факултету анкетирањем послодаваца и студената који су стекли диплому на Факултету политичких наука и запослени су.

- утврђује савременост и упоредивост наставног плана студијских програма Факултета са најмање три наставна плана одговарајуће високошколске установе, од којих су два из европског образовног простора;
- утврђује, контролом докумената, да ли постоји распоред предмета по годинама студија, књига предмета и листа изборних предмета;
- утврђује, увидом у стање, да ли су студенти на прикладан начин, а нарочито на интернет страни Факултета на време информисани о условима и поступцима за стицање одређеног академског или стручног звања на Факултету.

Стандард за обезбеђење квалитета наставног процеса; национални стандард број 5

Члан 11.

Факултет оцењује квалитет наставног процеса на Факултету.

Члан 12.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, у сарадњи са продеканом за студије првог степена и продеканом за студије другог и трећег степена Факултета, најмање једном у току семестра:

- утврђује професионални рад наставника и сарадника Факултета (редовно одржавање наставе, колегијалан и пристојан однос према студентима и сл.),
- утврђује, увидом у стање, да ли је план и програм наставе доступан студентима пре почетка семестра на сајту Факултета. План наставе садржи основне податке о сваком наставном предмету: назив, година студија, број ЕСПБ, циљ предмета, садржај и структуру предмета, план и распоред извођења наставе и вежби, начин оцењивања, уџбенике односно обавезну и допунску литературу, податке о наставницима и сарадницима на предмету.
- утврђује, увидом у извешатај о одржаној настави, да ли се план наставе реализује по унапред утврђеном распореду извођења наставе;
- утврђује, увидом у стање да ли се распоред испита објављује у складу са чланом 92. Статута Факултета, односно да ли наставник одржава испите у предвиђеним роковима и на време;
- утврђује, анкетирањем студената, наставника и сарадника Факултета да ли је настава интерактивна, (тамо где има услова, односно ако група броји 40 студената и мање), да ли се укључују примери из праксе (где је то могуће).

Стандард за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада: национални стандард број 6.

Члан 13.

Факултет систематичино ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

Члан 14.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета једном у три године:

- утврђује јединство образовног, научноистраживачког и стручног рада Факултета;
- утврђује реализацију научноистраживачких, стручних и других програма, као и националних и међународних пројеката;
- утврђује на основу извештаја научноистраживачких центара Факултета, који се организују на Факултету у складу са Правилником о научноистраживачким центрима Факултета и руководиоца националних и међународних пројеката оцењује обим и квалитет научноистраживачког рада наставника и сарадника; усклађеност садржаја и резултата научних и стручних активности Факултета са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања;
- утврђује да ли се знања до којих Факултет долази спровођењем научних и стручних активности укључују у постојећи наставни процес;
- утврђује да ли је Факултет у складу са финансијским могућностима обавља издавачку делатност.

Стандард за обезбеђење квалитета наставника и сарадника: национални стандард број 7.

Члан 15.

Факултет обезбеђује квалитет наставника и сарадника пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Члан 16.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета једном у три године:

- утврђује, увидом у кадровску архиву Факултета, да ли су поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђени унапред, јавни и доступни оцени стручне и шире јавности,
- утврђује, увидом у кадровску архиву Факултета, да ли се Факултет приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих се оцењује научна, истраживачка и педагошка активност наставника и сарадника;
- утврђује, да ли Факултет у складу са финансијским могућностима спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова;
- утврђује, да ли Факултет у складу са финансијским могућностима обезбеђује наставницима и сарадницима перманентну едукацију, путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима;
- утврђује, да ли Факултет применом Правилника о вредновању педагошког рада наставника Универзитета у Београду вреднује педагошки рад наставника и сарадника Факултета;

- утврђује, да ли Факултет проверава радно оптерећење наставника и сарадника и то:
 - наставника (минимум 6, а максимум 8 часова активне наставе недељно)
 - сарадника (минимум 10 часова активне наставе недељно);
- утврђује, да ли Факултет проверава покривеност наставних предмета на студијским програмима Факултета наставницима који су са 100% радног времена запослени на Факултету и то:
 - 70% наставника који учествују у извођењу студијског програма је у радном односу са 100% радног времена на Факултету.

Стандард за обезбеђење квалитета студената: национални стандард број 8.

Члан 17.

Факултет оцењује квалитет студената Факултета.

Члан 18.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета:

- утврђује, увидом у архиву Службе за наставу и студентска питања Факултета да ли се селекција студената за упис на студијске програме првог, другог и трећег степена врши на унапред прописан и јаван начин;
- утврђује, увидом на интернет страни факултета, као и огласним таблама Факултета да ли су потенцијалним и уписаним студентима Факултета доступне све релевантне информације везане уз студије
- утврђује, да ли Факултет унапређује принцип једнакости и равноправности студената по свим основама;
- утврђује, да ли Факултет, у складу са својим финансијском могућностима, омогућава студентима са посебним потребама да студирају;
- утврђује, да ли се студенти оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура;
- утврђује, да ли Факултет развија и унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе;
- прати и проверава оцене студената по предметима, студијским програмима, годинама студија и предлаже одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена у дужем периоду;
- утврђује коректност и професионално понашање наставника током оцењивања студената;
- утврђује, да ли Факултет омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања.

Стандард за обезбеђење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса: национални стандард 9.

Члан 19.

Факултет систематично прати и унапређује стање уџбеничке литературе на Факултету, библиотечких и информатичких ресурса Факултета и у складу са финансијским могућностима обавља издавачку делатност Факултета.

Члан 20.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета једном годишње:

- утврђује стање наставне литературе на наставним предметима студијских програма Факултета, а на основу извештаја Комисије за наставну литературу и издавачку делатност Факултета;
- утврђује усклађеност рада Службе библиотеке и документације Факултета са стандардима који је утврдила Комисија за акредитацију Републике Србије (број запослених у библиотеци, компетитност и мотивисаност запослених у библиотеци, обим библиотечког фонда) организација и расподела радног времена Службе библиотеке и документације Факултета у складу са Правилником о раду Службе библиотеке и документације Универзитета у Београду- Факултета политичких наука; запослени у библиотеци обезбеђују неопходну обуку наставницима, сарадницима, ненаставном особљу и студентима за коришћење информатичких ресурса;
- утврђује да ли Факултет студентима обезбеђује неопходне информатичке ресурсе (рачунарску учионицу са најмање 20 рачунара) са приступом интернету, обезбеђује неопходну обуку наставницима, сарадницима, ненаставном особљу и студентима за коришћење информатичких ресурса.

Стандард за обезбеђење квалитета управљања Факултетом и квалитета ненаставне подршке: национални стандард 10.

Члан 21.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета перманентно прати и проверава квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке Факултета.

Члан 22.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета најмање једном годишње:

- увидом у документа, утврђује да ли су дефинисана права и обавезе органа Факултета;
- да ли је извршена оптимална организација Факултета кроз организационе јединице: Наставна јединица (Одељења и Катедре) и Стручна служба (службе Факултета);
- проверава ефикасност рада органа Факултета: Наставно-научног већа, Савета, Студентског парламента Факултета, декана и продекана Факултета;
- испитује квалитет ненаставне подршке Факултета и то:

- испуњеност стандарда за обављање послова у настави које је донела Комисија за акредитацију;
- стриктно придржавање Правилника о систематизацији при запошљавању наставног особља;
- однос запослених у настави према студентима и другим корисницима услуга Факултета;
- подвргавање контроли и оцени рада наставног особља од стране наставника, сарадника, колега из nastave и студената;
- транспарентност усавршавања и напредовања запослених у настави.

Стандард за обезбеђење квалитета простора и опреме: национални стандард 11.

Члан 23.

Факултет системачно ради на унапређењу простора и опреме која се користи у настави.

Члан 24.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета једном у три године:

- проверава да ли Факултет задовољава стандарде у погледу простора и то минимум 2 m² бруто простора по студенту за извођење nastave по сменама;
- проверава да ли Факултет поседује примерене просторне капацитете (довољан број амфитеатара, слушаоница, учионица)
- проверава да ли су слушаонице, учионице, амфитеатри опремљени адекватном и савременом опремом;
- проверава адекватност просторних капацитета библиотеке са читаоницом Факултета;

Стандард за обезбеђење квалитета финансирања: национални стандард 12.

Члан 25.

Комисија за обезбеђење квалитета утврђује да ли надлежни органи Факултета (Савет и декан Факултета) и надлежне службе Факултета планирају и усклађују приходе и расходе Факултета, како би се обезбедила финансијска стабилност.

Члан 26.

Поступци којима се обезбеђује квалитет финансирања Факултета:

- Факултет поседује дугорочно обезбеђена средства неопходна за реализацију наставног процеса од стране оснивача- Република Србија;
- ослања се на следеће сопствене изворе финансирања: школарине на студијама првог, другог и трећег степена, средства прибављена за реализацију научноистраживачких пројеката (путем Министарства за науку), учешћем у међународним пројектима и сл., средства прибављена

- организацијом скупова, средства од студентских уплата (приликом уписа, овере семестра, пријављивања испита и сл.);
- перманентно упознавање колектива са финансијском ситуацијом на Факултету, путем подношења извештаја о финансијском пословању и годишњег финансијског обрачуна Савету Факултета.

Улога студената у самовредновању и провери квалитета: национални стандард 13.

Члан 27.

Студенти првог, другог и трећег степена студија на Факултету учествују у контроли и побољшању квалитета наставног процеса и других активности које су у непосредној вези са животом и радом студената учешћем у раду Наставно-научног већа, Савета, Одељења, комисија и других органа Факултета у проценту и на начин предвиђен Законом о високом образовању и Статутом Факултета.

Члан 28.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета проверава:

- да ли је Факултет укључује представнике Студентског парламента у рад Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета;
- да ли Факултет спроводи анкетирање студената као обавезне методе у поступку самовредновања;
- да ли су резултати студентске анкете доступни јавности и укључени у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета;
- да ли су студенти Факултета преко својих представника у надлежним органима Факултета активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру плана и развој метода оцењивања.

Систематско праћење и периодична провера квалитета: национални стандард 14

Члан 29.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и најмање једном у интервалу од (3) три године врши оцену квалитета у напред наведеним областима.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.

Правилник ступа на снагу (8) осмог дана од дана објављивања на огласној табли Факултета.

ПРЕДСЕДНИК ННВ И ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф.др Милан Подунавац